

JEDNA

*Dnes ráno muže viděl jsem,
jenž zemřít netoužil.*

Patrick Shaw-Stewart

Představte si, že máte někomu zlomit ruku.

Pravou nebo levou, na tom nezáleží. Jde o to, že mu ji zlomit musíte, protože když to neuděláte... no, na tom vlastně tak nezáleží. Řekněme, že vás nečeká nic dobrého, když to neuděláte.

Takže se ptám: zlomíte ji rychle – křup, jé, pardon, počkejte, uděláme improvizovanou dlahu – nebo to budete celé protahovat dobrých osm minut, občas přitlačíte v nejslabším místě, dokud dotyčný bolestí nebude celý rudý a zelený a horký a studený a vůbec zcela nesnesitelný?

No ano. Jistě. Správné je – *jedině* správné je vyřídit to, jak nejrychleji to jde. Zlomíte tu ruku, nalejete mu vodku a budete vzorným občanem. Nic jiného nepřichází v úvahu.

Jenže.

Jenže, jenže, jenže.

Co když toho člověka na druhém konci ruky nesnášíte? Myslím opravdu a z duše nesnášíte.

Přesně k tomu jsem se totiž teď musel nějak postavit. Říkám teď, ale myslím tehdy, v tu chvíli, o které píšu. V tu chvíli, v ten mizerný zlomek vteřiny, než mi zápěstí dojde zezadu až ke krku a moje pažní kost se rozletí na dva nebo spíš ještě víc kousků, které budou držet pohromadě leda tak silou vůle.

Ta ruka, kterou jsme rozebírali, je totiž moje, víte? To není ruka nějakého abstraktního filozofa. Ta kost, kůže, chloupky, malá bílá jizva na špičce loktu od hrany akumulacek v gatehillské základní škole – to všechno je moje. A v tuhle chvíli musím vzít v úvahu skutečnost, že člověk, který stojí za mnou, drží mě za zápěstí a tlačí mi je s téměř slastným zaujetím nahoru po páteři, mě nesnáší. Myslím opravdu z duše nesnáší.

Z principu.

Jmenoval se Rayner. Křestní jméno neznámé. Mně, přinejmenším, a tudíž nejspíš i vám.

Předpokládám, že kdosi kdesi musel jeho křestní jméno znát – musel ho tím jménem pokřtít, volat ho jím na oběd, naučit ho je napsat. A někdo jiný ho musel tím jménem volat přes bar, co si dá k pití, šeptat je v intimních chvílích nebo vyplnit do rubriky na formuláři životního pojištění. Víím, že se tohle všechno muselo stát. Jen je docela těžké si to představit.

Rayner byl podle mého odhadu tak o deset let starší než já. Což bylo v pořádku. Nic proti. Vycházím dobře a přátelsky bez lámání rukou s mnoha lidmi, kteří jsou o deset let starší než já. Lidi, kteří jsou o deset let starší než já, koneckonců obdivuju. Jenže Rayner byl ještě k tomu

o deset centimetrů vyšší než já, o čtvrt metráku těžší než já a měl přinejmenším o osm jednotek násilí (na co se vlastně měří násilí?) víc než já. Byl ošklivější než parkoviště. Měl velkou holou lebku plnou prohloubenin a vyboulenin jako balón s výztužemi a rváčský nos, který mu někdo na obličej evidentně namaloval levou rukou, ne-li levou nohou, se mu pod hrubým plátem čela rozkládal jako křivolaká delta.

Dobry bože, co tohle bylo za čelo! Jeho mohutná frontální rovina postupem času musela odrazit nejednu cihlu, nůž, láhev nebo rozumný argument. Zůstaly po nich mezi širokými póry jen sotva patrné zářezy. Byly to, myslím, nejširší póry, jaké jsem kdy na lidské kůži viděl. Až se mi vybavilo cvičné jamkoviště v Dalbeattie na konci toho dlouhého suchého léta v roce 76.

Z vertikální projekce bylo patrné, že kdysi v minulosti Raynerovi někdo ukousl uši a potom je vyplivl zpátky. Levé ucho měl totiž vzhůru nohama nebo naruby nebo tak nějak, že jste se na ně museli chvíli dívat, než vás napadlo „no jo, to je ucho“.

A k tomu všemu, pokud se to k vám ještě nedoneslo, měl Rayner na sobě černou koženou bundu a pod ní černý rolák.

Ale jistě by se to k vám bylo doneslo. Rayner mohl klidně chodit od hlavy až k patě ve stříbře a nosit za uchem orchidej a nervózní kolemjdoucí by mu stejně nejdřív zaplatili peníze a potom by teprve začali přemýšlet, jestli mu nějaké dluží.

Já jsem mu náhodou nedlužil. Rayner patřil k té vyvolené skupině lidí, kterým jsem nikdy nic nedlužil, a kdyby se situace mezi námi vyvíjela poněkud příznivěji, mohl jsem navrhnout, aby si s kolegy nechali udělat zvláštní kravatu, která by potvrzovala, že patří k sobě. Mohly by na ní třeba být zkřížené cesty.

Ale jak jsem říkal, situace mezi námi se příznivě nevyvíjela.

Jistý jednoruký instruktor zápasu, kterému říkali Cliff (já vím, učil zápas, a přitom neměl jednu ruku – takové věci se v životě občas přihodí), mi kdysi říkal, že bolest si člověk dělá sám. Druzí lidé vám dělají různé věci – bijou vás, bodají vás nebo se vám snaží zlomit ruku – ale bolest je váš vlastní produkt. A proto, říkal Cliff, který strávil dva týdny v Japonsku, a tudíž se cítil povoláním trousit kolem sebe moudra ze své bezedné pokladnice, je v moci každého člověka bolest zastavit. Cliffa zabila o tři měsíce později v hospodské rvačce padesátiletá vdova, takže už nejspíš nebude mít příležitost uvést svá slova na pravou míru.

Bolest je událost. Prostě se vám stane a vy se k ní musíte nějak postavit.

Jediná věc, která hrála jakž takž v můj prospěch, bylo to, že jsem až dosud nevydal žádný zvuk.

Nemělo to co dělat s žádnou statečností, víte, prostě to tak nějak vyšlo. Až do této chvíle jsme s Raynerem za chlapského zpoceného mlčení naráželi do zdi a do nábytku a jen tu a tam příležitostně hekli na důkaz maximálního soustředění. Ale teď, když už zbývalo sotva pět vteřin do chvíle, než omdlím nebo než to moje ruka vzdá, teď přišel ideální okamžik vnést do situace nový prvek. Nenapadlo mě nic jiného než zvuk.

Proto jsem se zhluboka nadechl nosem, napřímil se, jak to nejvíc šlo, abych byl tomu člověku co nejblíž, na chvíli jsem zadržel dech a potom vydal cosi, co japonští mistři bojových umění označují jako

kiai – nejbližší český ekvivalent je „velmi hlasitý zvuk“, což celkem odpovídá – výkřik ohlušující, oslepující, šokující a čert ví jaké ještě intenzity, kterým jsem vyděsil i sám sebe.

Na Raynera to mělo předpokládaný účinek. Bezděky uhnul stranou a asi tak na dvanáctinu vteřiny povolil sevření mé ruky. Vrhnul jsem se hlavou proti jeho obličejí, jak nejsilněji jsem mohl, a cítil jsem, jak se jeho nosní chrupavka přizpůsobuje tvaru mé lebky a jak mi kůže na hlavě vlhne. Potom jsem zvedl patu proti jeho slabinám a dřel jsem mu vnitřní stranu stehna až k impozantnímu ranci genitálií. V tu chvíli dvanáctina vteřina uplynula, Rayner už mi nelámal ruku a já jsem si stačil uvědomit, že se topím v potu.

Ustoupil jsem kousek od něho, vznášel jsem se na špičkách jako obstarožní bernardýn a začal se rozhlížet po něčem, co by mohl posloužit jako zbraň.

Dějištěm tohoto bojového zápolení ve volném stylu, jehož první kolo trvalo patnáct minut, byl malý nevkusně zařízený obývací pokoj v luxusní londýnské čtvrti Belgravia. Bytový architekt odvedl otřesnou práci, jako ostatně všichni bytoví architekti stoprocentně a bez výjimky, ovšem jeho záliba v těžkých přenosných předmětech mi v tuto chvíli náhodou přišla vhod. Zdravou rukou jsem sebral z krbové římsy půlmetrového Buddhu a zjistil jsem, že uši toho mrňavého chlápka mohou posloužit jako docela solidní držadlo.

Rayner zrovna klečel a zvracel na čínský koberec, čímž poněkud vylepšil jeho barvy. Zaujal jsem pozici, zaťal všechny svaly a bekken-dem jsem zarazil jeden roh Buddhova podstavce do měkké oblasti za Raynerovým levým uchem. Ozvala se tupá měkká rána, jakou dokáže vydat pouze lidská tkáň při nárazu, a Rayner se svezl na bok.